

Naturglede Hordaland

Rapport for 2016

Foto: Naturvernforbundet Hordaland. De polske deltakerne på arrangementet *Naturglede på Fløyen*, i samarbeid mellom Naturvernforbundet Hordaland og Propter Familia.

Siden Friluftslivets år 2015, har Naturvernforbundet Hordaland gjenopptatt tradisjonen med å arrangere nærmiljøturer for å gjøre flere kjent med naturmangfold, spre naturglede, få nye naturinteresserte med på tur, og skape rom for deltakelse på tvers av aldersgrupper og kulturer i Hordaland. Vi ser tilbake på et innholdsrikt år med naturglede, og vil med dette takke for støtten fra Hordaland Fylkeskommune og Miljødirektoratet som har muliggjort videreføringen av prosjektet i 2016. Her følger en rapport over prosjektaktiviteter for Naturglede Hordaland 2016. Første del av rapporten beskriver hvordan aktiviteter ble planlagt, annonsert og tilrettelagt for å nå ønskede målgrupper. Andre del skisserer prosjektaktivitetene med bilder, og gir en begrunnelse av avvik fra opprinnelig projektskisse. Viser til epost 13.12.2016, med avtale om ettersending av prosjektrekskap innen 15. februar 2017. Alle bilder av barn er godkjent for bruk av foresatte.

Målgruppe, annonsering og tilrettelegging av prosjektaktiviteter

Hovedmålgruppen har vært personer som sjelden ferdes i naturen, noen av aktivitetene har vært spesielt tilpasset barnefamilier, og vi har lagt vekt på å inkludere personer med minoritetsbakgrunn. For å nå ut til personer som sjelden ferdes i naturen, slik at flere kan lære og samtidig komme seg i aktivitet, har vi valgt steder som er lett tilgjengelige og opplegg som ikke er fysisk krevende, men med mulighet for at deltakere lett kan tilpasse graden av fysisk aktivitet etter egen form og bevegelsesevne. Naturskattejakt i Hordnesskogen 2. oktober var organisert slik at noen deltakere valgte å gå en 3-4 km lang naturskjønn løype mens de lærte seg å gjenkjenne arter, mens andre fikk muligheten til å få veiledning av naturguider i Naturvernforbundet Hordaland på et tidligere tidspunkt, og ikke

behøvde gå lenger enn ca. 1 km. Naturguidene er hovedsakelig biologistudenter fra UiB som engasjerer seg frivillig for å formidle kunnskap om naturen, under veiledning av andre erfarne ressurspersoner og en ansatt i Naturvernforbundet Hordaland. Turtraséen er enkel, relativt flat og deler av den godt tilpasset bevegelseshemmede. Arrangementet ved Skomakerdiket 27.11 var også lagt opp slik at deltakere kunne lete etter arter i området direkte rundt vannet, eller bevege seg lenger inn i naturen. I påmeldingsskjema og annonsering har vi informert om muligheten for å få dekket busstur / reise med Fløibanen for de som ønsket dette. Flere deltakere gav tilbakemelding om at de ikke vanligvis ferdes i naturen, men gjerne ville bli med på liknende barnevennlige arrangementer hvor de selv kan velge hvor langt de går. Vi har dessuten lagt vekt på varierte aktiviteter som passer for personer i alle aldre, som "Naturskattejakt", sopptur, naturkartlegging, og veiledning av erfarne frivillige naturguider med biologibakgrunn som i samarbeid med en ansatt i Naturvernforbundet Hordaland har formidlet naturglede og kunnskap om naturen sammen med servering av varm vegetarisk mat.

For å nå personer med minoritetsbakgrunn, har vi hatt kontakt med blant annet Bergen og Hordaland turlag, Tolketjenesten i Bergen kommune, Kirkens bymisjon og Batteriet i Bergen om planlegging, tilrettelegging og valg av målgruppe. I høst etablerte vi samarbeid med den polske organisasjonen Propter Familia. Arrangementene ble annonsert åpent for alle gjennom kontakt med skoler og nevnte samarbeidsorganisasjoner, men tilpasset spesielt til det polske miljøet i Bergen - Bergens største innvandrerguppe¹ - ved å tilby polsk tolk under arrangementene, og spre informasjon på norsk, engelsk og polsk.

Vi har annonsert arrangementene gjennom kontakt med skoler, Bergen og Hordaland turlag, Barnas turlag, Bærekraftige liv, Kirkens Bymisjon, Kulturkontorene og Batteriet i Bergen. Vi har i tillegg spredt informasjon gjennom kontakt med egne medlemmer, omtale på våre nettsider, nyhetsbrev (omtrent 1450 abonnenter) og sosiale medier (1379 følgere). Alle støttespillere har vært omtalt i annonsering av arrangementene.

Prosjektaktiviteter i 2016

Vi har i 2016 samarbeidet henholdsvis med Hordnesskogens Venner og den bergensbaserte polske organisasjonen Propter Familia om planlegging og gjennomføring av to arrangementer. En større aktivitetsdag med naturgledeaktiviteter i Hordnesskogen 2. oktober og en naturgledetur til Skomakerdiket på Fløyfjellet 27. november. Totalt deltok i overkant av 290 personer direkte i naturgledeaktivitetene. Dessuten deltok i overkant av 2000 personer totalt på aktivitetsdagen i Hordnesskogen. 9 frivillige la inn til sammen i overkant av 100 timer på planlegging, befaring og gjennomføring av arrangementer.

Avvik fra opprinnelig prosjektbeskrivelse og begrunnelse

Grunnet lavere tilsagn enn omsøkt totalt for prosjektet, måtte vi revidere budsjett og prosjektaktiviteter i forhold til den opprinnelige prosjektbeskrivelsen, som la opp til tre naturgledearrangementer; to naturgledeturer og ett større arrangement. Det har vært viktig å stimulere til økt fysisk aktivitet og spre kunnskap og engasjement om naturen som varer utover prosjektperioden blant målgrupper som ikke vanligvis nås av denne typen prosjekter, og utforme aktiviteter slik at vi inkluderer personer med minoritetsbakgrunn. Derfor har vi redusert antall prosjektaktiviteter fra tre til to. Derimot har vi ved å inngå samarbeid med

¹ (SSB 2014) <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/182514?ts=146dc7bb000>

Hordnesskogens Venner om planlegging og gjennomføring av aktivitetsdagen 2. oktober, likevel fått spredt kunnskap og engasjement om nærnaturen til flere deltakere.

Naturvernforbundet Hordaland bidro under aktivitetsdagen med å planlegge, annonsere og gjennomføre Naturgledeaktiviteter (naturskattejakt, sopptur og naturkartlegging) som del av en større aktivitetsdag, i tillegg til å bidra i koordinering og annonsering av aktivitetsdagen som sådan. Av de i overkant 2000 som deltok på denne aktivitetsdagen, tok omtrent 240 personer utfordringen med å identifisere artene i Naturvernforbundet Hordaland sitt naturskattekart, hvorav 90 personer leverte inn kartene for å bli med i trekningen om medlemskap i Naturvernforbundet som blant annet inkluderer én ukes gratis prøvekjøring av elsykkel. I tillegg var totalt omlag 65 personer innom vår stand og snakket med våre naturguider, med som deltaker på sopptur eller på naturkartlegging med økolog Christian Mong. Med på Naturgledearrangementet ved Skomakerdiket var 12 deltakere fra det polske miljøet i Bergen, og totalt omtrent 40 personer deltok på Naturskattejakt. Med på arrangementet, var ledere og kontaktpersoner for flere polske organisasjoner og grupper: *Propter Familia*, den polske turgruppen *Min Norge-tur* og *Polsk gruppe* tilknyttet St. Paul Menighet. Propter Familia var medarrangør, og gav i likhet med de to andre svært positive tilbakemeldinger, og fremmet ønske om videre samarbeid om friluftsansatte for integrering og økt naturkunnskap i 2017. Dersom vi mottar tilstrekkelig ekstern støtte til prosjektet, ønsker vi å følge opp dette, slik at vi fremover kan ut til enda flere fra det polske miljøet, og andre, i Bergen.

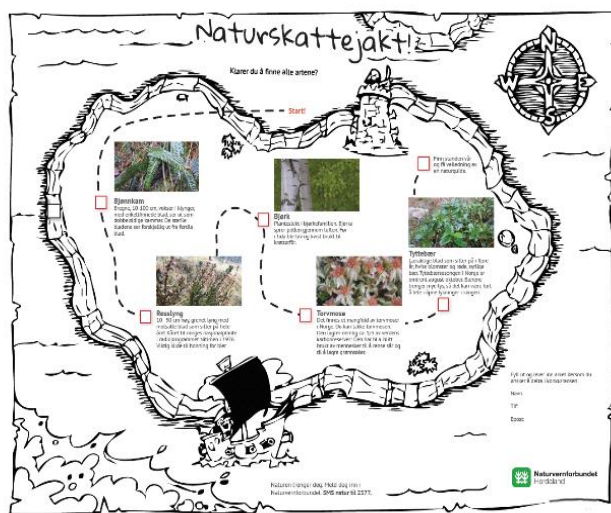
Videre følger noen bilder med forklaringer fra de to naturgledearrangementene som ble gjennomført i 2016.

Naturskattejakt for hele familien, Hordnesskogen 2.10.2016

Naturguider i Naturvernforbundet Hordaland hadde vært på befaring sammen med frivillige i Hordnesskogens Venner og forberedt naturskattejakt med arter, som ble brukt av barn og voksne i Hordnesskogen.

Foto: Borgar Emanuelsen Bohlin. Naturguider Elise Eidset og Ida Margrethe Uggerud gir veiledning til de som deltok i Naturskattejakt i Hordnesskogen. Naturguide Ragnhild Gya hjalp også til, men er ikke med på bildet.

Et eksempel på skattekart som ble brukt under naturgledearrangementene i Hordnesskogen og ved Skomakerdiket. Skattekartet ble utformet for å bidra til læring og nysgjerrighet om naturmangfold, som i teksten om torvmosen, som forteller at vi "... bør takke torvmosen..." for dens ufattelige bidrag til lagring av verdens karbonreserver. Dette var blant tingene naturguidene snakket mer med deltakerne om.

Foto: Mona Maria Løberg / Naturvernforbundet Hordaland. Barn og voksne i Hordnesskogen på aktivitetsdagen arrangert i samarbeid mellom Hordnesskogens Venner og Naturvernforbundet Hordaland.

Foto: Mona Maria Løberg / Naturvernforbundet Hordaland. Deltakere fikk lære om miljøvennlige reisevalg, og fikk tilbud om å prøvekjøre elsykkel i Hordnesskogen 2. oktober.

I tillegg til å lære om verdier i sin nærnatur, fikk deltakere i Hordnesskogen lære om klimaeffekter av transportvalg på individ- og samfunnsnivå. Naturvernforbundet Hordaland fortalte om behovet for en bærekraftig utvikling som ivaretar hensyn til naturmangfold og globale klimamålsetninger, både i valg av plassering av godsterminal i Bergen og i valg av transportmiddel når man reiser til jobben.

Foto: Borgar Emanuelsen Bohlin / Naturvernforbundet Hordaland.

Økolog Christian Mong deltok for å lære deltakerne om naturkartlegging. Mong vil videreføre samarbeidet med Hordnesskogens Venner om kartlegging av naturmangfoldet i Hordnesskogen. Her sammen med Oddvar Skre og Nils Tore Skogland i Naturvernforbundet. Ikke med på bildet, men med på naturkartleggingen, var også blant andre en representant for Hordnesskogens Venner, og en av Naturvernforbundets frivillige, som filmet og gjorde lydopptak, slik at flere i ettertid kan få høre Mong sine innlegg.

Naturlglede på Fløyen, 27.11.2016

Etter positive tilbakemeldinger, videreførte vi Naturskattejakten på Fløyen 27.11, da vi arrangerte Naturlgledetur i samarbeid med den polske organisasjonen Propter Familia. De engasjerer seg i å gi oppfølging til personer i det polske miljøet i Bergen som har ulike utfordringer, som å få seg et nettverk i byen, å finne en vei inn i arbeidsmarkedet, og som kanskje sliter med ensomhet eller å integrere seg i deres nye hjemsted. Daglig leder i organisasjonen, Justyna Kotowiecka, var med i planlegging og deltok på arrangementet for å snakke med deltakere om hvilke muligheter som finnes i Bergen.

Alle de 12 polske deltakerne meldte at de ønsket å engasjere seg mer frivillig selv i å arrangere natur- og friluftaktiviteter i Bergen, og flere gav tilbakemelding om at tilbud som skaper rom for både polske personer og andre bergensere, var mangelvare. Kanskje handler også en del av dette om utfordringer knyttet til annonsering og å nå ut direkte til de rette miljøene. Ved tilstrekkelig finansiering er dette noe Naturvernforbundet Hordaland ønsker å satse enda mer på i 2017.

Foto: Borgar Emanuelsen Bohlin / Naturvernforbundet Hordaland.

Helse-, klima- og økonomiske gevinster ved å øke andelen vegetarisk var blant temaene det ble snakket om mens deltakerne sammen spiste en tomatbasert bønne- og linsegryte ved Skomakerdiket, før Naturskattejakten ble sparket i gang.

Foto: Ida Margrethe Uggerud / Naturvernforbundet Hordaland

T.h.: Naturskattejakt slo an blant barna.

Foto: Borgar Emanuelsen Bohlin / Naturvernforbundet Hordaland

T.v.: Flott utsikt fra Fløyfjellet. Foto:
Borgar Emanuelsen Bohlin /
Naturvernforbundet Hordaland.

Flotte naturopplevelser finnes også i bynære omgivelser, og vi er glade for den viktige støtten som har muliggjort å spre kunnskap og engasjement til flere i løpet av prosjektperioden.

mvh,

Naturvernforbundet Hordaland
Daglig leder
Nils Tore Skogland

Naturvernforbundet Hordaland
Prosjektkoordinator og Daglig nestleder
Borgar Emanuelsen Bohlin